

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Sociální politika I.

Příčiny rozdílů a modely sociální politiky, tvorba programů sociální politiky

CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002400

ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ NA SLEZSKÉ UNIVERZITĚ V OPAVĚ

5. Příčiny rozdílů a modely sociální politiky.

rozhodující = jaká role je přisuzována jednotlivým subjektům, spor o to, jakou úlohu koncepční i čistě praktickou má v sociální politice stát a ostatní subjekty

podle míry účasti státu v praxi sociální politiky se rozlišují i její určité modely (R. M. Titmus – "Úvod do sociální politiky" (1974), G. Esping – Andersen – "Tři politické ekonomie sociálního státu" (1991))

- liberální (reziduální) model
- sociálně-demokratický (redistributivní) model
- korporativní (výkonový) model

5. Příčiny rozdílů a modely sociální politiky.

liberální (reziduální) model:

poskytování sociální pomoci na základě testování
majetkových poměrů,
malé přerozdělování,
orientace na zabezpečení osob s nízkými příjmy,
nízká úroveň dávek,

uplatňovány v USA, Kanadě a v Austrálii, blíží se jim
systémy v Dánsku, Švýcarsku a ve Velké Británii

5. Příčiny rozdílů a modely sociální politiky.

korporativistický (výkonový) model
zachování statusových rozdílů mezi jednotlivými
sociálními třídami,
soukromé pojištění a zaměstnanecké příplatky mají
pouze marginální roli,

uplatňován v Rakousku, Německu, Francii a v Itálii.

5. Příčiny rozdílů a modely sociální politiky.

sociálně-demokratický (redistributivní) model
úsilí o dosažení rovnosti při zajišťování nejvyššího
standardu potřeb,
poskytované dávky a služby jsou souměřitelné s
nejvyššími požadavky středních tříd,
rovnost je nastolena garantováním plné participace
pracujících na úrovni, které se těšily nejbohatší vrstvy
společnosti,

uplatňován zejména v Norsku, Švédsku a ve Finsku

5. Příčiny rozdílů a modely sociální politiky.

Krebs:

klíčovou otázkou fungování státu v oblasti sociální politiky je míra přerozdělování

koncepty sociálních států, které jsou založené na rostoucí roli státu v sociální politice, je nutno vnímat jako určitou reformu liberálního pojetí sociální politiky, která se v různých státech uplatňovala v různém rozsahu a v různé podobě v závislosti na konkrétních národních specifikách, a proto byly a jsou koncepty sociálních států v evropském regionu značně diferencované

5. Příčiny rozdílů a modely sociální politiky.

typ sociálního státu	liberální (reziduální)	korporativní (výkonový)	sociálně- demokratický (redistributivní)
odpovědnost státu za uspokojení potřeb	minimální	optimální	úplná
rozdělení podle potřeb	marginální	sekundární	primární
rozsah povinně poskytovaných služeb	omezený	extenzivní	úplný
populace pokrytá povinně poskytovanými službami	menšina	většina	všichni
výše příspěvků	nízká	střední	vysoká
část nár. důchodu určená pro služby státu	nízká	střední	vysoká
zkoumání potřebnosti	primární	sekundární	marginální
charakter klientů společnosti	chudáci	občané	členové
status klientů	nízký	střední	vysoký

6. Tvorba programů sociální politiky

zájmová sdružení

politické strany (think tank)

programové prohlášení vlády – zelená kniha → bílá kniha → zásady
zákona → zákon

Scénář sociální reformy

Záchranná sociální síť

Sociální doktrína ČR (SOCIOKLUB, 1997)

?